

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 797

van **TINE SOENS**

datum: 26 juni 2015

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Jeugdwerk - Impact nieuwe gemeentelijke structuren

In de brochure "Regulitis" van de Ambrassade wordt aantal knelpunten vermeld m.b.t. de jeugdsector. Eén daarvan gaat over het nieuwe Gemeentedecreet en de EVA/IVA-structuren op gemeentelijke niveau. Het nieuwe Gemeentedecreet stimuleert gemeenten om na te denken over hun vzw's en andere beheersstructuren die in de loop der jaren werden opgericht. Gemeenten kunnen beslissen om een EVA of IVA op te richten of zich terug te trekken uit de organen van de vzw. Ze kunnen evenwel ook een particuliere vzw omvormen tot een EVA of IVA als de financiële middelen van de vzw belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang. Men gaat ervan uit dat dit zo is wanneer de middelen voor minstens 50% uit gemeentelijke middelen bestaan. De Ambrassade vreest dat door een dergelijke hervorming de autonomie van die verenigingen ingeperkt wordt, omdat in een EVA of IVA de gemeenteraad de meerderheid heeft in de algemene vergadering. Dit zou de eigenheid van de jeugdsector ondergraven.

Om dit tegen te gaan, roept de Ambrassade op om een omzendbrief naar alle Vlaamse gemeenten te verspreiden waarin de Vlaamse Regering een duidelijk signaal geeft aan de lokale besturen over het maatschappelijk belang van de eigenheid en de dynamiek van het particuliere jeugdwerk. Ze vragen daarbij om toe te lichten dat particuliere jeugdorganisaties niet worden omgevormd tot een EVA als hun middelen voor minstens 50% uit gemeentelijke subsidies bestaan, worden gedragen door vrijwilligers en taken van algemeen belang uitoefenen.

Overweegt de minister om een omzendbrief naar alle Vlaamse gemeenten te sturen waarin hun een duidelijk signaal wordt gegeven over het maatschappelijk belang van de eigenheid en dynamiek van het particuliere jeugdwerk? Zo ja, wanneer plant de minister dit te doen? Zo neen, waarom niet? Denkt de minister aan andere manieren om dezelfde doelstelling te bereiken?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (797), Sven Gatz (257)

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 797. van 26 juni 2015

van **TINE SOENS**

Het gemeentedecreet biedt de gemeenten de mogelijkheid om welbepaalde taken van gemeentelijk belang te verzelfstandigen.

Om te bepalen of deze verzelfstandigde agentschappen al dan niet belast zijn met taken van gemeentelijk belang, wat niet steeds eenvoudig is, biedt artikel 225, §3 van het gemeentedecreet een leidraad.

Deze paragraaf stelt dat het vermoeden bestaat dat een rechtspersoon door een gemeente met welbepaalde taken van gemeentelijk belang is belast als hij aan één of meer van de volgende voorwaarden voldoet:

1° een of meer van zijn organen bestaan voor meer dan de helft uit gemeenteraadsleden of leden van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente in kwestie of de leden van de organen worden voor meer dan de helft aangewezen of voorgedragen door die personen;

2° de gemeente of haar vertegenwoordigers beschikken over de meerderheid van de stemrechten in één of meer van zijn organen;

3° zijn financiële middelen vallen voor meer dan de helft ten laste van het gemeentebudget.

Deze vermoedens zijn weerlegbaar.

Als de gemeente wenst te participeren in een rechtspersoon met als doelstelling de uitvoering van taken van gemeentelijk belang kan dat volgens het gemeentedecreet niet anders dan in de vorm van een extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

Er zijn echter ook participaties mogelijk van gemeenten in privaatrechtelijke rechtspersonen zonder dat er sprake is van verzelfstandiging van gemeentelijke taken. Deze participaties vormen het voorwerp van artikel 195 van het Gemeentedecreet. Krachtens dat artikel kunnen gemeenten zonder afbreuk te doen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen voor zover die rechtspersonen niet belast worden met de verwezenlijking van welbepaalde taken van gemeentelijk belang.

Een dergelijke participatie kan bijdragen tot het gemeentelijk belang maar behelst geen verzelfstandiging van gemeentelijke taken.

Indien evenwel deze rechtspersoon voldoet aan één van de voorwaarden opgenomen in artikel 225, §3 van het gemeentedecreet is er voor het toezicht evenwel grond om aan te nemen dat het wel degelijk gaat over de verzelfstandiging van taken van gemeentelijk belang.

Het is in ieder geval niet de bedoeling van het Gemeentedecreet om elke door de gemeente gesubsidieerde vereniging te laten opgaan in de eigen organisatie of in een verzelfstandigd agentschap, zelf niet in het geval dat meer dan de helft van de financiële middelen afkomstig zijn van de gemeente. Een dergelijke financiering kan immers niet gekoppeld zijn aan expliciete voorwaarden en op die manier geen bepaalde gemeentelijke doelstelling beogen.

Het is aan de gemeenten zelf om duidelijk te stellen of zij via de ondersteuning van jeugdwerk invulling geven aan de uitvoering van een taak van gemeentelijk belang of niet. De vermoedens van artikel 225 zijn daarbij een hulpmiddel en het is aan de gemeente om ze te weerleggen.

Op basis van deze bevindingen kom ik tot de conclusie dat in het geval een gemeente een rechtspersoon actief in het kader van het particulier jeugdwerk, wenst te ondersteunen in die mate dat voor minstens de helft van de financiële middelen ervan ten laste vallen van de gemeente, deze gemeente in een dergelijke ondersteuning kan voorzien middels:

- participatie in een gemeentelijke EVA in privaatrechtelijke vorm mits dat de verzelfstandiging van taken van gemeentelijk belang betreft.
- participatie of vertegenwoordiging in een vereniging, stichting of vennootschap met sociaal oogmerk voor zover die rechtspersoon niet belast wordt met de verwezenlijking van welbepaalde taken van gemeentelijk belang. Dit mag in geen geval gepaard gaan met de terbeschikkingstelling van gemeentelijk personeel of met de overdracht van gemeentelijke infrastructuur.

De loutere financiële ondersteuning is eveneens mogelijk maar dan mag het niet gaan over de uitvoering van welbepaalde taken van gemeentelijk belang en moet de gemeente het hogervermelde vermoeden in verband met de financiering, kunnen weerleggen.

In een omzendbrief de gemeenten aanmoedigen om particuliere jeugdorganisaties niet om te vormen tot een EVA, ook als hun middelen voor minstens 50 % uit gemeentelijke subsidies bestaan, mag niet neerkomen op het aanzetten van de gemeenten tot het schenden van het gemeentedecreet.

Een dergelijke omzendbrief moet alleszins aangeven dat participatie in of ondersteuning van een vereniging, stichting of vennootschap met sociaal oogmerk enkel tot de mogelijkheden behoort indien daarmee geen welbepaalde taken van gemeentelijk belang worden uitgevoerd (dus geen verzelfstandiging van taken van gemeentelijk belang inhoudt) en dit in geen geval gepaard mag gaan met de terbeschikkingstelling van gemeentelijk personeel noch met de overdracht van gemeentelijke infrastructuur.